

I. Wymagania edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania - Program Edukacji Wczesnoszkolnej w klasach 1-3 Szkoły Podstawowej

1. W klasach II ocenę śródroczną i roczną stanowi **ocena opisowa** wyrażona na piśmie.

Przyjęto następujące nazewnictwo do oceny opisowej:

- 1) celująco - otrzymuje uczeń, który:
 - a) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych na określonym poziomie nauczania,
 - b) potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
 - c) proponuje rozwiązania nietypowe, samodzielnie rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności,
 - d) nie popełnia błędów w proponowanych rozwiązaniach;
- 2) bardzo dobrze - otrzymuje uczeń, który:
 - a) potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w typowych sytuacjach,
 - b) poprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych na określonym poziomie nauczania,
 - c) popełnia nieliczne błędy, które potrafi samodzielnie poprawić;
- 3) dobrze - otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował i stosuje większość wiadomości, rozwiązuje, wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne o dużym stopniu trudności,
 - b) czyni postępy;
- 4) poprawnie - otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował większość wiadomości, ale nie zawsze je stosuje do rozwiązywania typowych zadań teoretycznych i praktycznych,
 - b) przy pomocy nauczyciela rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
 - c) pracuje w wolnym tempie;
- 5) słabo - otrzymuje uczeń, który:
 - a) nie potrafi prawidłowo zastosować poznanych wiadomości i umiejętności,
 - b) ma braki w wiadomościach i umiejętnościach, które nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy,
 - c) pracuje bardzo wolno,
 - d) popełnia liczne błędy, nie zawsze potrafi je poprawić nawet z pomocą nauczyciela;
- 6) bardzo słabo - otrzymuje uczeń, który:
 - a) nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności, nie potrafi samodzielnie rozwiązać, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności,
 - b) pracuje bardzo wolno lub nie podejmuje prób wykonania powierzonych zadań.

Ponieważ każde dziecko rozwija się na miarę swoich możliwości i w odpowiednim dla siebie tempie, ocena opisowa dotyczy nie tylko postępów w nauce, ale ogólnego poziomu rozwoju konkretnego ucznia. Z tego względu bardzo ważne jest ocenianie bieżące.

W ocenie opisowej śródrocznej i rocznej stosujemy powyższe określenia podczas opisywania stopnia opanowania treści z poszczególnych edukacji.

Ocena opisowa zawiera informacje dotyczące:

1. Edukacji polonistycznej:

Sluchanie

- Słuchanie wypowiedzi nauczyciela, innych uczniów, nagrań audycji i aktorów jako przykładów właściwego wysławiania się w języku ojczystym.
- Uważne słuchanie czytanych krótkich tekstów w celu zapamiętania, a następnie jak najwierniejszego odtworzenia ich treści.
- Słuchanie i wykonywanie poleceń.
- Odważne pytanie o znaczenie niezrozumiałych słów używanych przez nadawcę informacji.
- Zachowanie kultury słuchania – życzliwe nastawienie do mówiącego; uszanowanie wyrażanych przez niego poglądów; cierpliwe wysłuchanie wypowiedzi do końca.

Mówienie

- Rozmowy z nauczycielem i dziećmi, pobudzanie do stawiania pytań.
- Swobodne, samorzutne wypowiadanie się całymi zdaniami. Używanie zdań oznajmujących, pytających i rozkazujących; wypowiadanie własnego zdania w dyskusji.
- Dobieranie słów adekwatnych do rodzaju i intencji wypowiedzi: przeprosin, zaproszenia, pochwały, nagany, odmowy, nakazu.
- Opowiadanie treści obrazków i historyjek obrazkowych; nadawanie tytułów pojedynczym obrazkom i historyjkom jako wdrażanie do zwięzłego ujmowania treści.
- Opowiadanie własnymi słowami treści krótkich tekstów czytane, baśni, legend.
- Układanie opowiadań twórczych, np. podawania innego zakończenia utworu, dalszych losów bohatera.
- Układanie zdań na temat różnych przedmiotów jako przygotowanie do opisu.
- Opisywanie przedmiotów z otoczenia lub przedstawionych na obrazku.
- Wygłaszanie z pamięci wierszy i krótkich fragmentów prozy.
- Dbłość o kulturę mówienia; dobieranie właściwych słów i zwrotów, odpowiedzialność za słowa; mówienie prawdy.

Czytanie

- Sprawdzenie stopnia opanowania przez dzieci techniki czytania po klasie pierwszej.
- Czytanie i rozumienie sensu uproszczonych rysunków, piktogramów, znaków informacyjnych i napisów; dalsze doskonalenie umiejętności poprawnego czytania głośnego, indywidualnego i zbiorowego.
- Czytanie całościowe wyrazów; płynne czytanie tekstów złożonych z krótkich zdań.
- Systematyczne wdrażanie do uwzględniania znaków przestankowych: kropki, przecinka, pytajnika i wykrzyknika.
- Umiejętne odczytywanie dialogów z podziałem na role.
- Ciche czytanie ze zrozumieniem.
- Oddawanie głosem nastroju wiersza.
- Wyszukiwanie w tekście podanych wyrazów, zwrotów, fragmentów zabawnych, smutnych.

- Czytanie z podziałem na role.
- Wspólne czytanie fragmentów lektur wybranych przez nauczyciela.
- Zachęcanie i wdrażanie do samodzielnego czytania lektur oraz czasopism dziecięcych.
- Indywidualne czytanie dziecięcych książeczek i czasopism.
- Zwracanie uwagi na higienę czytania (właściwa postawa, oświetlenie).

Pisanie

- Doskonalenie kształtu i czytelności pisma: poprawne łączenie liter w wyrazach, zachowanie proporcji liter wielkich i małych, rozmieszczanie liter i wyrazów w liniaturze; odstępy między wyrazami w zdaniu.
- Przepisywanie wyrazów i krótkich zdań; przepisywanie połączone z uzupełnianiem tekstu.
- Układanie wyrazów i zdań z rozsypanek sylabowych i wyrazowych.
- Pisanie z pamięci i ze słuchu wyrazów z określoną trudnością ortograficzną oraz krótkich tekstów, omówionych wcześniej na zajęciach.
- Zbiorowe i indywidualne układanie oraz zapisywanie zdań na dany temat.
- Zbiorowe i indywidualne redagowanie i pisanie życzeń oraz listów do innych dzieci.
- Zbiorowe redagowanie opowiadań na podstawie wydarzeń lub obrazów.
- Wspólne redagowanie i zapisywanie kilkuzdaniowych opowiadań.
- Indywidualne pisanie życzeń, listów i zaproszeń.
- Tworzenie i pisanie swobodnych tekstów.

Ortografia

- Utrwalanie pisowni wyrazów z dwuznakami oraz liter oznaczających spółgłoski miękkie (zmiękczenie przez kreskę oraz przez **i**).
- Pisanie wyrazów z **ę** i **ą** występujących w omawianych tekstach.
- Pisanie wyrazów z utratą dźwięczności na końcu wyrazu (sad, chleb).
- Pisownia wyrazów z **ó** i **rz** wymiennym; tworzenie rodziny wyrazów dla uzasadnienia ich pisowni.
- Pisownia wyrazów z **ó** i **rz** niewymiennym oraz wyrazów z **h**.
- Rozdzielna pisownia przyimka z rzeczownikiem.
- Utrwalenie pisowni wyrazów wielką literą; początek zdania, imiona, nazwiska, nazwy miast, państw.
- Pisownia najczęściej używanych skrótów: ulica – ul., numer – nr, strona – s., rok – r.
- Opanowanie alfabetu i praktyczne jego zastosowanie we wspólnym wyszukiwaniu wyrazów w słowniczku ortograficznym.

Kształcenie językowe

- Rozpoznawanie zdań pojedynczych: oznajmujących, pytających, rozkazujących.
- Rozpoznawanie liter, głosek i sylab w wyrazie; wyrazów w zdaniu, spółgłosek i samogłosek.
- Rzeczowniki jako nazwy osób, zwierząt, roślin i rzeczy; rodzaje rzeczownika: męski, żeński, nijaki oraz liczby rzeczownika: pojedyncza, mnoga.
- Czasowniki jako wyrazy oznaczające czynności; liczby czasownika: pojedyncza, mnoga.
- Zgodność form rzeczownika i czasownika w liczbie.

Wiedza o literaturze

- Wyodrębnianie w utworze literackim postaci, zdarzeń, miejsca i czasu akcji.
- Wspólne ustalenie kolejności wydarzeń; porządkowanie i uzupełnianie planu wydarzeń.
- Określanie nastroju utworu; wskazywanie w nim fragmentów humorystycznych, smutnych, budzących strach, wzruszających.
- Próba określenia, w jaki sposób autor przedstawił dany nastrój.
- Rozpoznawanie zwrotki w wierszu; rozpoznawanie i tworzenie rymów; dostrzeganie piękna i swoistości języka poezji.
- Wartościowanie postaci i zdarzeń w utworze.

Słownictwo

- Systematyczne wzbogacanie czynnego słownictwa dziecka; wprowadzanie nazw przedmiotów, ich cech, czynności oraz wyrazów oznaczających proste stosunki przestrzenne i czasowe w związku ze spostrzeżeniami dzieci.
- Wyjaśnianie niezrozumiałych dla dziecka wyrazów i zwrotów związanych z ćwiczeniami w mówieniu, pisaniu i czytaniu, zastępowanie ich innymi.
- Wyszukiwanie wyrazów o podobnym lub przeciwnym znaczeniu; tworzenie łatwych wyrazów pochodnych; wyrazy wieloznaczne, np. zamek.
- Poznawanie i rozumienie przysłów związanych z porami roku (np. *Kwiecień – plecień, bo przeplata trochę zimy, trochę lata.*) i z zachowaniem ludzi (np. *Prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie.*).

Samokształcenie

- Próby samodzielnego zapisywania nowo poznanych wyrazów.
- Próby samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji, np. słownika ortograficznego.

2). Edukacja matematyczna:

Stosunki przestrzenne

- Utrwalanie umiejętności określania swojego usytuowania w przestrzeni.
- Określanie położenia przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów.
- Doskonalenie umiejętności wyznaczania kierunków na kartce papieru i w przestrzeni: na lewo – na prawo, do przodu – do tyłu, na dół – do góry.
- Zapoznanie z kierunkami pośrednimi, np. w górnym prawym rogu, z lewej strony w dolnym rogu.
- Ocenianie odległości między obiektami; mierzenie linijką niewielkich odległości.
- Używanie ze zrozumieniem przyimków, np.: *za, pod, nad, od, do wewnątrz, na zewnątrz, obok, w, zza.*
- Posługiwanie się pojęciami: *pion, poziom, skos.*

Cechy wielkościowe

- Porównywanie dwóch lub trzech przedmiotów według wybranej cechy: grubość, długość, szerokość, wysokość, ciężar, prędkość itp.

- Porządkowanie przedmiotów według wielkości od najmniejszego do największego i na odwrót.
- Porównywanie wielkości liczb i porządkowanie ich w ciągach rosnących lub malejących.

Rozumienie liczb i ich własności

Liczby w zakresie 100

- Poznawanie kolejnych liczb dwucyfrowych; zapisywanie liczb cyframi.
- Porównywanie liczb i porządkowanie ich w ustalonej kolejności rosnącej bądź malejącej.
- Utrwalanie rozumienia przez dziecko dziesiętkowego systemu zapisywania liczb; wskazywanie w liczbie cyfry dziesiątek i cyfry jedności.

Rozszerzenie zakresu liczbowego do 1000

- Zapisywanie liczb trzycyfrowych cyframi.
- Wskazywanie w liczbie trzycyfrowej cyfr: jedności, dziesiątek, setek.
- Porównywanie liczb; porządkowanie ich w ustalone ciągi liczbowe: rosnące, malejące.

Posługiwanie się liczbami

Działania na liczbach w zakresie 100

- Dodawanie (odejmowanie) liczby jednocyfrowej do (od) liczby dwucyfrowej bez przekroczenia progu dziesiętkowego, np. $20 + 4$, $42 + 5$, $68 + 2$ oraz $23 - 3$, $54 - 3$, $60 - 5$.
- Dodawanie (odejmowanie) liczby jednocyfrowej do (od) dwucyfrowej z przekroczeniem progu dziesiętkowego, np. $26 + 8$, $81 - 9$.
- Dodawanie i odejmowanie liczb dwucyfrowych bez przekroczenia progu dziesiętkowego, np. $20 + 30$, $21 + 30$, $21 + 35$ oraz $60 - 20$, $42 - 30$, $95 - 43$.
- Dodawanie i odejmowanie liczb dwucyfrowych z przekroczeniem progu dziesiętkowego, np. $26 + 38$, $42 - 15$.
- Mnożenie i dzielenie liczb w zakresie tabliczki mnożenia do 50.
- Podkreślanie związku dodawania z odejmowaniem oraz mnożenia z dzieleniem; rozwiązywanie równań z niewiadomą w postaci okienka; ilustrowanie ich na grafach.

Działania na liczbach w zakresie 1000

- Wykonywanie czterech działań arytmetycznych na liczbach trzycyfrowych bez przekraczania progu dziesiętkowego.

Czytanie tekstów matematycznych

- Rozwiązywanie zadań tekstowych prostych i złożonych.
- Dokonywanie analizy treści zadań.
- Zapoznanie z różnymi metodami rozwiązywania zadań tekstowych.
- Przedstawianie struktury zadania tekstowego na rysunku schematycznym.

Pojęcia geometryczne

- Rozróżnianie figur z grupy wielokątów: trójkąty, czworokąty, pięciokąty, sześciokąty; czynnościowe badanie ich cech; dostrzeganie ich kształtów w otoczeniu; wyznaczanie ich na geoplanie.

- Wprowadzenie pojęć: trójkąt, kwadrat, prostokąt; badanie charakterystycznych cech tych figur; dostrzeganie cech wspólnych i cech różniących.
- Rysowanie odcinków o podanej długości; mierzenie długości wskazanych odcinków.

Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

Zbiory

- Kształcenie umiejętności grupowania przedmiotów według jednej cechy, dwóch lub kilku cech.
- Tworzenie zbiorów przedmiotów zgodnie z podanym warunkiem; ustalanie warunku spełnianego przez elementy wskazanego zbioru.
- Tworzenie zbiorów liczb, np. zbiór liczb jednocyfrowych, zbiór liczb dwucyfrowych, zbiór liczb parzystych (w aktualnie realizowanym zakresie liczbowym).
- Stosowanie schematów Venna do obrazowania treści zadań tekstowych.
- Wykorzystanie szachów lub gier planszowych do rozwijania myślenia i rozumienia zasad.

Pomiary

Czas kalendarzowy

- Wymienianie nazw kolejnych dni tygodnia; kształcenie rozumienia, że tydzień to 7 dni; że upływ tygodnia można odliczać od dowolnego dnia, np. od środy do środy, od piątku do piątku, i zawsze wymienimy wszystkie dni tygodnia.
- Podawanie nazwy aktualnej pory roku.
- Wymienianie nazw kolejnych miesięcy; zapisywanie dat.
- Rozwiązywanie zadań na obliczanie upływu czasu kalendarzowego.

Czas zegarowy

- Odczytywanie z tarczy zegarowej pełnych godzin w systemie 12-godzinnym; używanie określeń: *piąta rano, piąta po południu; jedenasta w nocy* itp.
- Zapoznanie z pojęciem *minuty*; odczytywanie godzin i minut w systemie 12-godzinnym, np. *piętnaście minut po godzinie szóstej, za dwadzieścia minut godzina czwarta*.
- Wprowadzenie pojęć: *doła, godzina, minuta, kwadrans*.
- Dokonywanie prostych obliczeń zegarowych.

Długość

- Mierzenie długości różnych przedmiotów linijką, metrem krawieckim, stolarskim.
- Rysowanie i mierzenie długości odcinków.
- Porównywanie długości mierzonych odcinków.
- Wprowadzenie pojęcia *metr*.

Masa

- Ważenie na wadze szalkowej; odważniki 1 kg, 2 kg, 5 kg.
- Odważanie żądanej ilości towaru; dosypywanie, odsypywanie, doprowadzanie wagi do równowagi.
- Wprowadzenie pojęcia *dekagram*.
- Dokonywanie prostych obliczeń wagowych.

Pojemność

- Odmierzanie płynów naczyniami i używanie określeń: *litr, pół litra, ćwierć litra*.
- Proste obliczenia, w których występują pełne litry.

Temperatura

- Odczytywanie wskazań termometru zaokiennego i pokojowego.
- Obliczanie różnicy temperatur.

Obliczenia pieniężne

- Rozumienie siły nabywczej poszczególnych monet i banknotów.
- Rozwiązywanie zadań na różnorodne obliczenia pieniężne.
- Rozumienie pojęć: *cena, wartość zakupu, reszta*.

3. Edukacja społeczna:

Rozumienie środowiska społecznego

Dziecko jako jednostka społeczna

- Dostrzeganie swojej indywidualności w sferze:
 - fizycznej – dostrzeganie podobieństw i różnic w wyglądzie ludzi i ich fizycznej sprawności;
 - zmysłowej – zdobywanie umiejętności wykorzystywania zmysłów w poznawaniu świata; odczuwanie potrzeby ich doskonalenia;
 - emocjonalnej – rozpoznawanie i nazywanie emocji wyrażanych przez siebie i przez innych ludzi; dostrzeganie, że sposób ich wyrażania może być przyjemny bądź nieprzyjemny; uczenie się właściwego reagowania emocjonalnego w przeżywanej sytuacji oraz właściwego reagowania na zachowania emocjonalne innych ludzi;
 - intelektualnej – zdobywanie przeświadczenia, że umysł każdego człowieka to jego mądrość, jego wiedza; umysł należy ćwiczyć, doskonalić (rozwiązywanie zagadek, krzyżówek, zadań matematycznych, rebusów, układanie w odpowiedniej kolejności obrazków historyjki obrazkowej itp.).
- Poczucie własnej wartości – odkrywanie swoich możliwości w toku działania; nazywanie obszarów działania, w których dziecko czuje, że jest dobre bądź najlepsze z całego zespołu (np. *Jestem dobry / dobra w majsterkowaniu; Jestem naj - lepszy / najlepsza w rzucaniu piłką do celu*).

Dziecko jako członek rodziny

- Identyfikowanie się z rodziną i jej tradycjami – posługiwanie się swoim nazwiskiem; poznawanie imion i nazwisk dalszych krewnych; zapoznawanie się z historią rodziny; odczuwanie dumy z przynależności do rodziny; wskazywanie, z kogo i z czego odczuwa się dumę; chętne uczestniczenie w tradycjach i zwyczajach rodzinnych.
- Tworzenie życzliwych więzi rodzinnych:
 - okazywanie miłości członkom rodziny; darzenie szacunkiem rodziców i dziadków;
 - pamiętanie o uroczystościach rodzinnych, składaniu życzeń, wręczaniu upominków; – odczuwanie i okazywanie radości i dumy z osiągnięć

zawodowych rodziców i dziadków; – dostrzeganie i rozumienie potrzeb członków rodziny.

- Podejmowanie i wypełnianie obowiązków domowych:
 - wypełnianie stałych obowiązków domowych bez przypominania;
 - utrzymywanie porządku w swoim pokoju; wspólne troszczenie się o estetykę mieszkania i otoczenia; – rozwijanie odpowiedzialności za podejmowane zobowiązania i powierzone obowiązki.

Dziecko jako członek społeczności szkolnej

- Dziecko jako uczeń:
 - systematyczne poznawanie praw i obowiązków ucznia; pomaganie nauczycielowi w przygotowaniu pomocy dydaktycznych; sumienne pełnienie dyżurów w klasie; poszanowanie podręczników, przyborów szkolnych, sumienne wykonywanie powierzonych zadań edukacyjnych i organizacyjnych; odpowiednie zachowywanie się w klasie, w szatni, szkolnej świetlicy, bibliotece itp., poszanowanie wspólnego dobra;
 - rozbudzanie ciekawości poznawczej i cierpliwości w dochodzeniu do wiedzy;
 - traktowanie nauki szkolnej nie tylko jako obowiązku, ale także jako przyjemności;
 - poznawanie, jak uczą się dzieci w innych krajach, w szczególności w kraju nauczanego języka;
 - zdobywanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji;
 - uczenie się właściwego reagowania emocjonalnego na sukces lub porażkę.
- Dziecko jako członek społeczności klasowej:
 - staranie się o utrzymanie serdecznych stosunków z innymi dziećmi w klasie; okazywanie sobie życzliwości; uczenie się mówienia sobie miłych słów; wczuwanie się w przeżycia innych uczniów;
 - przestrzeganie kulturalnego odnoszenia się do siebie nawzajem, stosowanie zwrotów grzecznościowych (*przepraszam, proszę, dziękuję*);
 - dzielenie radości innych; gratulowanie koleżankom lub kolegom wygranej;
 - sprawianie radości innym dzieciom, składanie im życzeń imieninowych, wykonanych osobiście upominków;
 - opiekowanie się dziećmi potrzebującymi pomocy; właściwe odnoszenie się do dzieci niepełnosprawnych, dostrzeganie ich pozytywnych cech i zachowań;
 - unikanie krzyku, kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z rówieśnikami;
 - poszanowanie cudzej własności i wytworów pracy koleżanek lub kolegów, poszanowanie tajemnicy korespondencji (SMS, e-mail, list).

Orientacja w czasie historycznym

Wiedza o kraju ojczystym

- Poznawanie historii swojej rodziny.
- Rozumienie nazwy swego kraju, jego stolicy, barw, godła i hymnu narodowego; rozpoznawanie herbu Warszawy i swojego miasta.
- Zdobywanie wiedzy o przynależności do Unii Europejskiej.
- Poznawanie polskich legend i rocznic ważniejszych wydarzeń historycznych.

- Zdobywanie informacji o życiu wielkich Polaków, z których jesteśmy dumni.
- Uczestniczenie w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej.
- Zapoznanie z wybranymi zwyczajami i tradycjami polskimi.

4. Edukacja przyrodnicza:

Rozumienie środowiska przyrodniczego

Jesień

- W klasowym kąci przyrody:
 - opieka nad roślinami i zwierzętami hodowanymi w kąci przyrody; zbieranie okazów przyrodniczych; robienie bukietów z zasuszonych kwiatów;
 - obserwowanie wzrostu i rozwoju pelargonii lub innej rośliny;
 - obserwowanie budowy i trybu życia ślimaka;
 - prowadzenie kalendarza pogody;
 - prowadzenie eksperymentu przyrodniczego, np. *Czy z kasztana wyrośnie drzewo?*
 - W ogrodzie lub na polu:
 - rozróżnianie i podawanie nazw warzyw (marchew, pietruszka, burak, sałata, kapusta, cebula, kalafior, dynia, fasola, pomidor); wymienianie nazw ich części (korzeń, liście, łodyga, kwiat, owoc) oraz wskazywanie części jadalnych; wartości odżywcze warzyw; surówki; różne sposoby przechowywania warzyw (suszenie, kiszenie, zamrażanie, przesypywanie piaskiem), przetwory (soki, sałatki, przeciery);
 - poznawanie chwastów (oset, pokrzywa, skrzyp, perz); uzasadnianie, dlaczego należy je usuwać;
 - rozpoznawanie i podawanie nazw ozdobnych roślin kwiatowych: aster, chryzantema, nastureja, nagietek, malwa, pelargonia i inne rośliny dostępne do obserwacji; zabezpieczanie wieloletnich roślin kwiatowych przed zimą (np. róż); – szkodniki roślin: mszyce, pędraki, ślimaki; – zwierzęta pożyteczne: biedronki, żaby, jeże.
 - W sadzie:
 - rozpoznawanie i podawanie nazw drzew owocowych (jabłoń, grusza, śliwa, brzoskwinia) i krzewów owocowych (agrest, malina, porzeczka);
 - sposoby zbierania i przechowywania owoców; higiena spożywania owoców; wartości odżywcze; sałatki owocowe; przetwory (kompoty, dżemy, soki); rola witamin w rozwoju organizmu; – zabezpieczanie drzew przed zimą.
- W parku lub w lesie:
- rozpoznawanie po liściach i owocach wybranych drzew liściastych (np. jarzębina, kasztanowiec, dąb, klon, brzoza, wierzba) oraz drzew iglastych (jodła, modrzew);
 - opadanie liści z drzew liściastych – próba wyjaśnienia, dlaczego tak się dzieje;
 - odlot ptaków (np. żurawi);

- poznanie kilku zwierząt żyjących w naturalnym środowisku: ich wyglądu, sposobu odżywiania i przygotowanie się do przetrwania zimy (wiewiórka, lis, zając, sarna, dzik, niedźwiedź, borsuk, kret, żaba); zagrożenia ze strony człowieka (kłusownictwo);
- zbieranie leśnych nasion i owoców w celu dokarmiania zwierząt zimą.

- **W domu:**

- zwierzęta hodowane przez człowieka: pies, kot, papuga, chomik;
- rasy psów i kotów;
- tryb życia, sposób odżywiania się zwierząt domowych; – obowiązki hodowcy.

Zima

- **W klasowym kąci przyrody:**
 - systematyczna opieka nad hodowlami założonymi jesienią;
 - hodowanie w skrzynkach pietruszki, rzeżuchy, szczypiorku; poznawanie warunków koniecznych do życia roślin (światło, woda, powietrze, tlen);
- **W parku lub w lesie:**
 - odpoczynek przyrody; znaczenie pokrywy śnieżnej dla roślin i zwierząt; zmiany w wyglądzie zwierząt (gęstnienie sierści, zmiana jej koloru);
 - konieczność dokarmiania zwierząt (sarny, jelenie, dziki, zające); poznawanie zwierząt chronionych;
 - systematyczne dokarmianie ptaków; rozpoznawanie ptaków gromadzących się w miejscach dokarmiania (sikora, wróbel, kruk, sroka, wrona, gil).
- **W ogrodzie zoologicznym** – poznawanie wybranych zwierząt egzotycznych, np. słonia, żyrafy, lwa, hipopotama, kangura, charakterystycznego wyglądu każdego z tych zwierząt, sposobu poruszania się i odżywiania, cech ich prawdziwego środowiska.
- **W palmiarni** – poznawanie wybranych roślin egzotycznych – zdobywanie wiedzy o ich naturalnym środowisku życia; rozpoznawanie i podawanie nazw wybranych owoców egzotycznych.

Wiosna

- **W klasowym kąci przyrody:**
 - wysiewanie nasion do skrzynek; pielęgnowanie i obserwowanie ich kiełkowania i wzrostu; założenie hodowli fasoli i obserwowanie jej rozwoju od nasiona do nasiona;
 - obserwowanie życia roślin i zwierząt żyjących w środowisku wodnym (ewentualne założenie akwarium); – wykonywanie doświadczeń na obecność powietrza w otoczeniu, także w wodzie.
- **W ogrodzie lub na polu:**
 - rozpoznawanie nasion warzyw (marchew, ogórek, dynia, burak, fasola itp.);
 - obserwowanie wyglądu i zachowania zwierząt, takich jak: mrówka, dżdżownica, pszczoła, osa, trzmiel, motyl; – podawanie nazw krzewów ozdobnych (bez, forsycja, jaśmin itp.); – wiosenne prace w polu: orka, siew.
- **W sadzie:**
 - prace pielęgnacyjne w sadzie;

- zapoznanie się ze sposobem, w jaki pszczoły wytwarzają miód.
- W parku lub w lesie:
 - wiosenne rośliny kwiatowe (przebiśnieg, zawilec, fiołek, konwalia); poznanie roślin chronionych; – powrót ptaków, zakładanie gniazd, opieka nad pisklętami; – ochrona lasów, szkółki leśne.
- Na łące:
 - zapoznanie z roślinami łąkowymi: bratek polny, jaskier, mniszek lekarski, stokrotka, koniczyna;
 - zwierzęta spotykane na łące: zając, mysz, liczne owady, niektóre ptaki;
 - łąka jako miejsce wypasania roślinożernych zwierząt hodowlanych: krowy, kozy, owce, konia.
- W gospodarstwie wiejskim:
 - zwierzęta hodowane przez człowieka (ssaki: krowa, owca, koza, koń, świnia, królik; nazwa i wygląd zwierząt dorosłych i młodych; sposób poruszania się i odżywiania; rozpoznawanie głosów wydawanych przez te zwierzęta; ptactwo domowe: kura, gęś, kaczka, indyk; sposób odżywiania się zwierząt; ich znaczenie dla człowieka; wartość odżywcza mięsa, jajek).

Funkcje życiowe człowieka – ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek

Dbanie o zdrowie i schludny wygląd

- **Odżywianie:** poznanie sposobów zabezpieczania pokarmów przed zepsuciem; poznanie szkodliwych dla zdrowia produktów (przetworzone przetwory, niedojrzałe owoce, trujące grzyby i trujące rośliny); zdobywanie umiejętności kulturalnego zachowania się podczas spożywania posiłków.
- **Higiena osobista:** rozumienie konieczności częstego mycia rąk w ciągu dnia; wyrobienie nawyku mycia zębów po każdym posiłku; dbanie o czystość paznokci i włosów; prawidłowe korzystanie z przyborów do mycia, urządzeń sanitarnych i utrzymywanie ich w czystości; utrzymywanie porządku wokół siebie.

Bezpieczeństwo

- Bezwarunkowe przestrzeganie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w klasie i w szkole.
- Zakaz prowokowania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu podczas zabaw, na przerwach, na zajęciach z wychowania technicznego, fizycznego.
- Przestrzeganie zakazu zabaw w miejscach niedozwolonych.
- Rozumienie zakazu zbliżania się do nieznanymi zwierząt.
- Rozumienie potrzeby zachowania ostrożności w kontaktach z osobami obcymi; bezpieczeństwo w internecie.
- Świadome przestrzeganie zasad ruchu drogowego dla pieszych.
- Radzenie sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu; powiadamianie odpowiednich instytucji o wypadkach i zagrożeniach (pożar, powódź, susza, trąba powietrzna), ważne telefony i inne sposoby zawiadamiania o zagrożeniach i wypadkach.

Odpoczynek

- Rozumienie znaczenia ruchu dla rozwoju organizmu; uprawianie wybranych sportów letnich i zimowych, np.: jazda na sankach, łyżwach, deskorolce, rowerze, gra w piłkę; rozumienie potrzeby odpowiedniej ilości snu.
- Realizowanie swoich zainteresowań i pasji; zachowanie odpowiedniej postawy podczas oglądania programów telewizyjnych oraz pracy i zabawy przy komputerze.

Rozumienie przestrzeni geograficznej

Poznanie swojej miejscowości, swojego regionu i kraju

- Znajomość nazwy swojej miejscowości, ulicy; poznanie historii i związanych z nimi legend oraz faktów.
- Wskazanie w najbliższej okolicy ciekawych obiektów, zabytków, rezerwatów przyrody, skansenów.
- Poznanie tradycji, obyczajów i obrzędów regionalnych; odróżnianie ludowych motywów swojego regionu; w miarę możliwości uczestniczenie w obrzędach związanych ze świętami, witaniami i żegnaniem pór roku itp.
- Wskazanie ważniejszych urzędów, zakładów usługowych; szanowanie wytworów ludzkiej pracy.
- Praca zawodowa ludzi w swojej miejscowości, swoim regionie, na wsi i w mieście.
- Dbanie o estetykę najbliższego otoczenia i dobre stosunki sąsiedzkie.
- Poznanie osobliwości fauny i flory swojej miejscowości.
- Zapoznanie z mapą fizyczną Polski; odczytywanie podstawowych znaków kartograficznych; legenda mapy.
- Wskazywanie na mapie fizycznej granic Polski, głównych miast, rzek.
- Zapoznanie z wybranymi krainami geograficznymi Polski.

Obserwacja zjawisk atmosferycznych

- Jesień:
 - temperatura – obserwacja zmiennych warunków pogodowych, nocne przymrozki; – wiatr – obserwacja kierunku i siły wiatru; – opady – rodzaje deszczu.
- Zima:
 - temperatura – obserwacja zmiennych warunków pogodowych;
 - wiatr – obserwacja kierunku i siły wiatru;
 - opady – śnieg, śnieg z deszczem, grad i związane z nimi zjawiska: szadź, gołoledź, zamieć, odwilż.
- Wiosna:
 - temperatura – obserwacja zmiennych warunków pogodowych;
 - wiatr – obserwowanie kierunku i siły wiatru;
 - opady – deszcz, deszcz ze śniegiem; zmienność i kapryśność pogody; parowanie wody; krążenie wody w przyrodzie.

Wiedza o naszej planecie Ziemi

- Rozumienie, że Ziemia jest jedną z ośmiu planet krążących wokół Słońca; interesowanie się wyprawami w kosmos.
- Dostrzeganie wspólnych cech ludzi żyjących na naszej planecie: mają te same części ciała, odczuwają takie same potrzeby, przeżywają takie same uczucia; w wielu losowych sytuacjach reagują tak samo; w podobny sposób wykonują swoje ulubione zajęcia; dostrzeganie cech różniących ludzi; tolerowanie ludzi mimo różnic; reagowanie na krzywdę drugiego człowieka.
- Rozumienie konieczności ochrony środowiska naturalnego; oszczędzania wody, elektryczności; zbierania surowców wtórnych; segregowanie odpadów; czynny udział w akcji „Sprzątanie świata”, obchodach „Święta Ziemi”.

5. Edukacja plastyczna:

Percepcja sztuki – odbiór wypowiedzi i wykorzystywanie informacji

- Utrwalenie kształtów poznanych w klasie 1 oraz poznanie nowych: wypukłego, wklęsłego, owalnego, spiczastego, wydłużonego, sercowatego.
- Rodzaje faktur: puszysta, miękka, gładka, kosmata; łączenie faktur podobnych i kontrastowych.
- Stopniowanie wielkości składowych, np. większy od..., ale mniejszy od...; największy – najmniejszy; określanie wielkości i proporcji kilku osób;
- Usytuowanie obiektów w przestrzeni: na środku kartki, wysoko, na dole, na lewo, od prawej strony; stojący, siedzący, leżący, jadący, biegnący, fruwający, klęczący, pochylony nad...
- Oddalenie obiektów: dalej niż..., bliżej tego..., tak samo daleko jak...
- Rozróżnianie barw: biała, czarna, szara, szarobrunatna, czerwona, niebieskoszara, zielonoszara; barwy ciepłe: różowa, czerwona, pomarańczowa; barwy zimne: niebieska, zielona, szarozielona, niebieskozielona.
- Wyróżnianie rytmów: miarowość kształtu, barwy, oddalenia.
- Dostrzeganie wyżej wymienionych obiektów obserwacji w przedmiotach, postaciach ludzi, zwierząt, w wytworach ludowych.
- Oglądanie dzieł sztuki, wyróżnianie w obrazie różnego rodzaju linii i próba uzasadniania ich obecności w tym właśnie miejscu; określanie ich wpływu na atmosferę dzieła, np. *Tam ruch i niepokój, a tu cisza, pogoda, spokój...*; próba uchwycenia znaczenia kolorystyki w obrazie.

Ekspresja przez sztukę – tworzenie wypowiedzi

Rysunek

- Rysowanie ołówkiem, kredkami świecowymi, patykami na podkładzie z klejówki, lawowanie tuszem, rysowanie świecą lub kredą na czarnym tle.
- Rysowanie z wyobraźni, z pamięci, z pokazu.
- Rysowanie pojedynczych przedmiotów, zwierząt, roślin, postaci, zjawisk.
- Rysowanie scen związanych z własnymi przeżyciami oraz z treścią znanych dziecku tekstów literackich.
- Wyznaczanie linią konturów postaci i przedmiotów.

- Przedstawianie ruchu za pomocą kreski.
- Tworzenie abstrakcyjnych układów za pomocą linii.

Malarstwo

- Używanie pędzla szczecinowego płaskiego i farb kryjących (plakatówki, tempery, farby klejowej).
- Malowanie barwnych plam; dopatrywanie się rozmaitych fantastycznych stworów w plamach rozlanej na kartce farby; tworzenie plam symetrycznych poprzez zginanie kartki.
- Wykonywanie prac o tematyce abstrakcyjnej z wykorzystaniem zestawu różnorodnych plam.
- Poznawanie i podawanie nazw barw podstawowych: czerwona – żółta – niebieska; tworzenie barw pochodnych.
- Eksperymentowanie w przedstawianiu tych samych przedmiotów raz w kolorze, raz w tonacji biało-czarnej, aby określić wpływ koloru na jakość dzieła.
Przedstawianie wydarzeń realnych i fantastycznych.
- Przedstawianie scen inspirowanych przez przeżycia, marzenia, pory roku, opowiadania, utwory literackie, oglądane filmy itp.; dbałość o zagospodarowanie całej płaszczyzny kartki.

Kształtowanie wytworów płaskich i przestrzennych

- Wykonywanie papierowych wycinanek i wydzieranek.
- Tworzenie metodą origami.
- Wykonywanie wytworów z materiałów przyrodniczych (kasztanów, żołędzi, szyszek, patyków, trawy, jarzębiny itp.).
- Lepienie z gliny, masy solnej, plasteliny, modeliny.
- Rzeźbienie w glinie, mydle.
- Wykonywanie przedmiotów użytecznych: kukiełek, mas kotek, ozdób, ubiorów dla lalek.

Recepcja sztuki – analiza i interpretacja wytworów kultury

- Zapoznanie z dziedzinami sztuk plastycznych oraz ich wykonawcami i dziełami:
 - architektura – architekt – rysunek projektu, makieta;
 - malarstwo – malarz – obraz;
 - rzeźba – rzeźbiarz – rzeźba;
 - scenografia – scenograf – rysunek projektu dekoracji sceny i kostiumu aktora.
- Zapoznanie z funkcją dzieł plastycznych:
 - architektura: przemysłowa, mieszkaniowa, użyteczności publicznej;
 - malarstwo: portret, krajobraz, martwa natura, scena rodzajowa;
 - rzeźba: pomnik, medal, moneta;
 - symetria jednoosiowa w układzie elementów na płaszczyźnie i w przestrzeni; – zasady kompozycji otwartej i zamkniętej.

6. Edukacja techniczna:

Planowanie i organizacja pracy podczas montażu wytworów technicznych

- Sprecyzowanie zadania do wykonania.

- Zgromadzenie odpowiednio dobranego materiału i potrzebnych narzędzi.
- Odpowiednie przygotowanie miejsca pracy.
- Ustalenie kolejności wykonywanych czynności (mierzenie, wycinanie, klejenie, ozdabianie itp.).
- Wykonanie zaplanowanych wytworów z pojedynczych materiałów (wycinanki, ozdoby choinkowe), z gotowych elementów (modele do sklejanego).
- Oszczędne gospodarowanie materiałami.
- Dbanie o ład i porządek w miejscu pracy.
- Wykazywanie twórczej inwencji podczas tworzenia swojego dzieła.

Znajomość własności różnych materiałów

Rozróżnianie materiałów przydatnych do majsterkowania:

- przyrodnicze (trawy, owoce i nasiona roślin, patyki, kamyki itp.);
- drewniane deseczki, płyty paździerzowe;
- papiernicze (papier biały, kolorowy, szary, gazetowy, śniadaniowy; karton, tektura, bibułka gładka, karbowana);
- włókiennicze (sznurki, tasiemki, skrawki materiałów bawełnianych, wełnianych, jedwabnych);
- tworzywa sztuczne, plastikowe opakowania po produktach spożywczych. **Zapoznanie z cechami wybranych materiałów**
- Zapoznanie z właściwościami materiałów: miękki – twardy, gładki – chropowaty, giętki – łamliwy, lśniący – matowy.

Zdobywanie doświadczeń w dobieraniu materiałów adekwatnych do wykonania zaplanowanego wytworu

Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych

- Zdobywanie wprawy w posługiwaniu się takimi narzędziami, jak: nóż, nożyczki, kolec, igła, napaśtek, zszywacz biurowy, dziurkacz, wkrętak, młotek, szczypce do drutu; określanie funkcji poszczególnych narzędzi (do cięcia, do szycia, do sklejanego, do zbijania itp.).
Poznawanie sposobów łączenia materiałów: zszywanie, sklejanego, zbijanie, spinanie, zaginanie.
- Kształcenie dbałości o narzędzia – przechowywanie ich w odpowiednim miejscu, utrzymywanie w czystości, wykonywanie prostych zabiegów konserwacyjnych.
- Zdobywanie umiejętności radzenia sobie w przypadku drobnych skaleczeń.

Bezpieczne korzystanie z domowych urządzeń technicznych

- Zapoznanie z budową miksera, suszarki, lodówki; wskazywanie części składowych i określanie ich roli;
- Zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z urządzeń, szczególnie elektrycznych; wskazywanie zagrożeń wynikających z niewłaściwego ich użytkowania.

Budzenie zainteresowania techniką

- Zapoznanie z historią wybranych wynalazków, np. od pióra gęsiego do długopisu; od łuczywa do żarówki.

- Zapoznanie z rodzajami maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, samoloty, helikoptery, statki, łodzie), wytwórczych (narzędzia i przyrządy), informatycznych (telefon, komputer, MP3).
- Zapoznanie z rodzajami budowli: domy mieszkalne, fabryki, biurowce, wieże itp.
- Zapoznanie z wybranymi zawodami, głównie związanymi z techniką.

7. Edukacja muzyczna:

Percepcja muzyki – słuchanie

• Percepcja elementów muzyki

- Słuchanie ciszy; rozpoznawanie i naśladowanie głosów z otoczenia.
- Słuchanie muzyki instrumentalnej na żywo – utworów śpiewanych i granych przez nauczyciela.
- Rozpoznawanie brzmienia instrumentów niemelodycznych i melodycznych (fletu, fortepianu, skrzypiec); zapoznanie z elementarną budową tych instrumentów.
- Wyróżnianie w melodii i rytmie powtórzeń, kontrastów.
- Pokazywanie linii melodycznej ręką.
- Rozpoznawanie głosów ludzkich: sopran i bas.

• Percepcja utworów muzycznych

- Słuchanie muzyki odtwarzanej mechanicznie (płyta CD, audycja TV, nagranie z internetu, smartfonu czy MP3).
- Udział w koncertach muzycznych; zdobywanie kultury słuchania muzyki i właściwego zachowania się podczas koncertu.

Ekspresja muzyczna – śpiew

- Rytmiczne recytowanie tekstów poprawne fonetycznie i zróżnicowane pod względem tempa, dynamiki, artykulacji, intonacji i barwy głosu.
- Kształcenie głosu, zwracanie uwagi na poprawną i swobodną postawę podczas śpiewu; regulowanie oddechu; śpiewanie poznanych piosenek na zgłoskach *la, lo, lu, na* celem rozluźnienia stawów żuchwowych.
- Zbiorowe i indywidualne śpiewanie piosenek jednogłosowych w skali c/1 – d/2.
- Śpiewanie piosenek opartych na wzorach: g/1 – e/1; g/1 – e/1 – c/1; g/1 – e/1 – c/1 – d/1 – c/1; g/1 – f/1 – e/1 – d/1 – c/1;
- Wyszukiwanie w utworach powtarzających się fragmentów melodii.
- Śpiewanie gamy z odpowiednimi słowami, np. *Słońko wschodzi coraz wyżej, a zachodzi coraz niżej.*

Improwizacja ruchowa – rytmika i taniec

Ruch z muzyką

- Zabawy bieżne, szybkie reagowanie na różne sygnały muzyczne; rozplanowanie ruchu w przestrzeni krokami wyznaczonymi przez rytm.
- Realizowanie ruchem wartości nut: półnuty, ćwierćnuty, ósemki, pauzy ćwierćnutowej.

- Zabawy ze śpiewem; inscenizowanie piosenek, tańce regionalne (krakowiak). **Tworzenie rytmu**
- Wypowiadanie krótkich tekstów ze zmianą tempa, dynamiki, artykulacji i intonacji głosu.
- Recytowanie rytmiczne sylab, słów, zdań.
- Powtarzanie tematów rytmicznych w formie echa: klaskanie, stukanie, recytacja, ruch, gra na instrumentach.

Tworzenie melodii

- Swobodne improwizowanie na temat, np. zabawy zimowe, owady w sadzie; improwizacje wokalne do krótkich, prostych wierszowanek, przysłów.
- Improwizowanie melodii na dzwonekach i innych instrumentach.

Improwizowanie ruchu

- Swobodne interpretowanie ruchem piosenek i utworów instrumentalnych.
- Charakteryzowanie postaci, zwierząt, zdarzeń za pomocą ruchu ilustrowanego muzyką.

Tworzenie form muzycznych

- Tworzenie muzycznych ilustracji do wierszy i opowiadań.
- Rysowanie i malowanie ilustracji do słuchanej melodii, piosenki.
- Tworzenie własnych układów tanecznych do utworu muzycznego.

Nauka wybranych tańców ludowych

Gra na instrumentach

- Wydobywanie dźwięków z przedmiotów: klocków, papieru, pudełek, folii, butelek szklanych, plastikowych.
- Akompaniament do piosenek i zabaw ruchowych z zastosowaniem naturalnych efektów akustycznych: tupania, klaskania, pstrykania, uderzania o uda.
- Granie na instrumentach perkusyjnych, niemelodycznych: grzechotce, bębenku, trójkącie, tamburynie, kołatce, kastanietach.
- Granie fragmentów piosenek lub całych prostych melodii.
- Akompaniament do śpiewu, stosowanie gestów dźwiękotwórczych, np. klaskania, tupania, pstrykania, uderzania o uda.

Zapisywanie dźwięków

- Wyjaśnianie różnych formy zapisu dźwięków muzyki, np. nagranie za pomocą komputera, dyktafonu, telefonu, tabletu lub zapis za pomocą notacji muzycznej.
- Korzystanie z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwonekach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie – fliciku polskim.

8. Wychowanie fizyczne:

Higiena osobista i zdrowie

- Utrzymywanie w czystości rąk i całego ciała, przebieranie się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonywanie tych czynności samodzielnie i w stosownym momencie.
- Dostosowywanie stroju do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu.

- Wyjaśnianie znaczenia ruchu w procesie utrzymania zdrowia.
- Stosowanie rozgrzewki przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych.
- Świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń.
- Wykazywanie zrozumienia, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptowanie sytuacji dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

Zabawy i gry ruchowe

- Zabawy orientacyjno-porządkowe („Kto zmienił miejsce”, „Semafor”, „Pułapka na myszy”).
- Zabawy na czworakach („Psy i koty”, „Myśliwi i zajęczki”, „Mysia norka”).
- Zabawy bieżne („Berek”, „Wścigi w parach”, „Zmień woreczek”, „Lawina”).
- Zabawy rzutne: rzuty do celu woreczkami i piłeczkami, piłka w półkołu.
- Zabawy skoczne („Marsz pajaców”, „Zajęcze skoki”, „Czapla i żaby”, „Szycie na maszynie”, „Przeprawa przez rzekę”).

Ćwiczenia porządkowe

- Ustawianie się w kolumnie pojedynczej, w szeregu i w kolumnie dwójkowej.
- Krycie i równanie.
- Rytmiczny marsz w miejscu z głośnym liczeniem i klaskaniem.

Ćwiczenia kształtujące

- Ćwiczenia ramion: w siadzie klęcznym – krążenie ramion ugiętych i wyprostowanych („Mały i duży wiatrak”); w siadzie klęcznym lub w staniu – luźne wymachy obu ramion w tył, huśtawka; w siadzie skrzyżnym, klęcznym lub rozkrocznym – pionowy skurcz ramion i wyprostny w bok, w dół, na skos; klaskanie.
- Ćwiczenia nóg: w staniu – rytmiczne wspięcie i opuszczanie pięt („Sprężynka”); rytmiczne półprzysiady („Sprężynowy pajacyk”); siad skrzyżny – wstawanie z siadu skrzyżnego bez pomocy rąk; podskoki zwarte w przód, w bok, w tył; tupanie nogami w różnym tempie („Grzmot”).
- Ćwiczenia stóp: powtórzenie ćwiczeń z klasy pierwszej oraz w siadzie toczenie piłeczki palcami stopy.
- Ćwiczenia tułowia:
 - skłony w przód: z siadu klęcznego („Nurkująca kaczka”); z przysiadu podpartego („Koci grzbiet”); w siadzie rozkrocznym – skłony w przód z zamachem ramion („Wbijanie gwoździ”); w rozkroku – skłon tułowia w przód; w siadzie skrzyżnym – ruchy przybijania pięścią w pięść i szerokie rozciąganie ramion w bok („Szewc szyje dratwą”);
 - skłony w tył w leżeniu przodem: skłony głowy i potakiwanie; toczenie piłeczki z jednej ręki do drugiej; wytrzymywanie krótkotrwałej pozycji skłonu w tył z ramionami w bok („Samolot”);
 - ćwiczenia mięśni brzucha: w leżeniu tyłem – chodzenie dużymi krokami w powietrzu; w siadzie skrzyżnym z chwytem za stopy – padanie na plecy i z powrotem („Kołyska”); z leżenia tyłem o nogach zgiętych (stopy podparte o podłogę) – na przemian wyprostny nóg, wznoszenie nóg do góry i klaskanie pod nogami;

- skłony w bok: w siadzie skrzyżnym, klęcznym – płynne skłony na lewo i na prawo („Łódka na falach”, „Zegar ścienny”); w siadzie okrącznym na ławeczce – zrzucanie woreczka z głowy przez silny skłon w bok;
- skręty: w siadzie skrzyżnym – skręt tułowia w lewo z lewą ręką, w prawo z prawą ręką; układanie woreczka jedną ręką daleko poza sobą i zabieranie drugą ręką.

Ćwiczenia użytkowe

- Ćwiczenia równowagi bez przyrządów: podnoszenie woreczka na stopie; we wspięciu – szybkie wirowanie z dreptaniem dookoła swojej osi, na sygnał zatrzymanie się we wspięciu („Bak”); w staniu na jednej nodze pokazywanie ściany drugą nogą.
- Ćwiczenia równowagi na przyrządzie: przejście przodem po belce, listwie ławeczki; przejście tyłem po ławeczce.
- Ćwiczenia zwinności: z przysiadu podpartego („Wierżganek konika”); szybka zmiana przybieranych pozycji: siad skrzyżny – powrót do stania; przysiad podparty – klęk.
- Zwisy i podpory: wspinanie się i przechodzenie pod różnymi przeszkodami („Skoki zajęcze”, „Skoki żabek przez rów”).
- Rzuty: piłeczkami (prawą i lewą ręką), szyszkami do tarczy; w parach – doskonalenie rzutów i chwytów piłeczki.
- Skoki: zeskok w głąb z wysokości 40 cm do przysiadu podpartego; skok w dal z rozbiegu z doskokiem na dwie nogi; skok wzwyż do 50 cm; przeskok zawrotny przez ławeczkę.

Ćwiczenia muzyczno-ruchowe

- Zabawy ze śpiewem.
- Zabawy rytmiczne – chód, bieg, zmiana kierunku na komendę.
- Korowody – elementy krakowiaka (cwał); krok poleczki.
- Tańce regionalne.

Sporty

- Nauka pływania (jeżeli pozwolą na to warunki).
- Saneczkarstwo i łyżwiarstwo.
- Gra w badmintona.
- Minigry z piłką.

Wycieczki i lekkoatletyka terenowa

- Ćwiczenie zręczności: przejście po gładkich kamieniach (lub narysowanych na piasku figurach geometrycznych).
- Skoki przez naturalne przeszkody (do wysokości kolan dziecka); zeskoki na miękkie podłoże.
- Pełzanie pod nisko zwisającymi gałęziami drzew lub krzewów.
- Ćwiczenia w orientowaniu się w terenie: szukanie skarbu; zabawa w chowanego; wyszukiwanie śladów ludzi, zwierząt, podchody.

Edukacja informatyczna:

- Wykonywanie polecenia z wykorzystaniem umiejętności kopiowania, usuwania,
- zmniejszania, powiększania wybranych elementów rysunku;
- Wykorzystanie w edytorze tekstu działań wybranych klawiszy na klawiaturze
- komputerowej podczas pisania prostych tekstów;
- Posługiwanie się wybranymi programami i grami edukacyjnymi;
- Stosowanie się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera;
- Posługiwanie się wybranymi programami, otwieranie i zapisywanie obrazków, posługiwanie się takimi narzędziami jak: pędzel, ołówek, gumka, korzystanie z palety kolorów, samodzielne tworzenie prace, używanie wybranych narzędzi, wpisywanie, usuwanie oraz przenoszenie tekstu, zmiana rozmiaru czcionki, koloru tekstu, pogrubienie, podkreślenie, pochyczenie i wyrównanie tekst.

Ocenianie bieżące mające wpływ na ocenę opisową śródroczną i roczną.

Oceny bieżące zapisywane są w dzienniku cyfrą od 6 do 1. Określenia oznaczają: celująco - 6; bardzo dobrze - 5; dobrze - 4; poprawnie - 3; słabo - 2; bardzo słabo - 1.

W ocenie bieżącej uczeń otrzymuje potwierdzenie tego, co poprawnie wykonał, co osiągnął, w czym jest dobry, oraz wskazówki, co należy poprawić, co udoskonalić, nad czym jeszcze popracować; nauczyciel natomiast otrzymuje informacje o trafności i efektywności stosowanych metod, środków i organizacji zajęć, a w razie miernych wyników – sygnał, że należy je modyfikować, zmieniać.

O wystawieniu oceny bieżącej informowany jest uczeń oraz rodzic.

- **stopień 6**, opanował wszystkie treści podstawy programowej w danej klasie
- **stopień 5**, gdy uczeń opanował prawie pełny zakres wiadomości i umiejętności;
- **stopień 4**, gdy opanowane wiadomości i umiejętności nie są pełne, ale pozwalają na dalsze opanowywanie treści;
- **stopień 3**, gdy uczeń opanował podstawowy zakres wiadomości i umiejętności, sprawiający kłopoty w przyswajaniu trudniejszych treści;
- **stopień 2**, gdy opanowane wiadomości i umiejętności są niewielkie i utrudniają dalsze kształcenie;
- **stopień 1**, gdy wiadomości i umiejętności nie są opanowane, uczeń nie radzi z zadaniami nawet z pomocą nauczyciela.

Dopuszcza się komentarz słowny lub pisemny typu:

- **Celująco** - wyrażony cyfrą 6 - Znakomicie! Brawo! Osiągasz doskonałe wyniki. Posiadasz uzdolnienia i rozwijasz je. Należą Ci się gratulacje!
- **Bardzo dobrze** - wyrażony cyfrą 5 - Bardzo dobrze pracujesz. Robisz w szybkim tempie duże postępy. Tak trzymaj!
- **Dobrze** - wyrażony cyfrą 4 - Dobrze pracujesz jednak stać cię, by było lepiej. Włóż więcej wysiłku w podejmowane prace, co umożliwi ci osiągać lepsze wyniki.
- **Poprawnie** - wyrażony cyfrą 3 - Pracujesz, ale osiągasz słabe wyniki. Aby to zmienić na lepsze konieczna jest pomoc nauczyciela i rodziców, oraz systematyczna praca, wymagająca dużo wysiłku z twojej strony.
- **Słabo** - wyrażony cyfrą 2 - Zbyt mało pracujesz i osiągasz bardzo słabe wyniki. Włóż dużo wysiłku, bądź aktywniejszy, skorzystaj z pomocy nauczyciela i rodziców.

- **Bardzo słabo** - wyrażony cyfrą 1 - Osiągasz niezadowalające rezultaty. Spotkało cię niepowodzenie. Pokonasz to, ale czeka cię bardzo dużo systematycznej pracy wspólnie z nauczycielem i rodzicami.

Pisania z pamięci i ze słuchu oceniane są następująco (błędy I stopnia):

- **Celująco** (6) – 0 błędów
- **Bardzo dobrze** (5): 1 błąd
- **Dobrze** (4): 2 - 3 błędy
- **Poprawnie** (3): 4 - 6 błędów
- **Słabo** (2): 7 - 9 błędów
- **Bardzo słabo** (1): 10 i więcej błędów

Prace sprawdzające (sprawdziany, testy, kartkówki) będą oceniane wg obowiązującej niżej opisanej skali ocen, wynik wpisany do dziennika w wydzielonym miejscu, wyniki omówione z uczniami, gromadzone w teczce ucznia i udostępniane rodzicom na zebraniu.

0%-30% niedostateczny

31%-50% dopuszczający

51%-70% dostateczny

71%-90% dobry

91%-99% bardzo dobry

100% celujący

Zadania dodatkowe nie są obowiązkowe, wykonują je dzieci chętne. Za wykonanie prac dodatkowych uczeń otrzymuje tylko ocenę pozytywną. Za brak lub źle wykonaną pracę dodatkową nie wystawia się oceny negatywnej.

Przy formułowaniu oceny z edukacji muzycznej, plastycznej, technicznej czy wychowania fizycznego nauczyciel ocenia zaangażowanie i wysiłek ze strony ucznia oraz jego możliwości w tym zakresie.

Ocenianie bieżące

Edukacja polonistyczna

Celująco (6) - Czytanie: Czyta płynnie z odpowiednią intonacją, ekspresją każdy tekst, czyta cicho ze zrozumieniem i odpowiada na wszystkie pytania.

Pisanie: Pisze bezbłędnie z pamięci i ze słuchu z zachowaniem prawidłowego kształtu liter i ich połączeń, zna zasady ortograficzne.

Mówienie: Stosuje logiczne wypowiedzi wielozdaniowe, poprawne pod względem językowym, posługuje się bogatym słownictwem (stosuje np. związki frazeologiczne), potrafi samodzielnie dokonać selekcji treści, potrafi rozpoznać rzeczownik, umie określić czas, osobę i liczbę czasowników, umie określić liczbę i rodzaj rzeczowników i przymiotników.

Bardzo dobrze (5) - Czytanie: Czyta płynnie i wyraziście pełnymi zdaniami, czyta płynnie z podziałem na role, umie czytać cicho ze zrozumieniem i odpowiadać na pytania związane z tekstem, wyodrębnia w utworze kolejne wydarzenia, dostrzega związki między nimi.

Pisanie: Umie pisać z pamięci i ze słuchu w zakresie opracowanego słownictwa, zna i stosuje zasady ortograficzne, potrafi napisać swobodny tekst na określony temat, płynnie, czytelnie i estetycznie pisze wyrazy i zdania.

Mówienie: Rozumie sens wypowiedzi, potrafi poprawnie, w rozwiniętej formie wypowiadać się na temat przeżyć i własnych doświadczeń, posiada bogaty zasób słów.

Dobrze (4) - Czytanie: Czyta zdaniami, popełnia nieliczne błędy, po samodzielnym przeczytaniu tekstu odpowiada na proste pytania.

Pisanie: Poprawnie zapisuje wyrazy i zdania, rzadko popełnia błędy w pisaniu ze słuchu, zna i zazwyczaj stosuje zasady ortograficzne.

Mówienie: Potrafi ułożyć poprawnie pod względem językowym zdanie pojedyncze rozwinięte, wypowiada się zdaniami pojedynczymi, rozwiniętymi poprawnymi pod względem językowym i logicznym, z pomocą dokonuje selekcji treści.

Poprawnie (3) - Czytanie: Czyta wyrazami, popełnia błędy, po samodzielnym przeczytaniu tekstu odpowiada na proste pytania czasami z pomocą nauczyciela.

Pisanie: Poprawnie zapisuje wyrazy, popełnia nieliczne błędy, zna zasady ortograficzne, ale nie zawsze potrafi je zastosować podczas samodzielnego pisania.

Mówienie: Popełnia nieliczne błędy przy układaniu zdań pojedynczych rozwiniętych, wypowiada się zdaniami pojedynczymi rozwiniętymi poprawnymi pod względem językowym.

Słabo (2) - Czytanie: Czyta sylabami, głoskami, popełnia liczne błędy, czytając samodzielnie tekst nie potrafi prawidłowo odpowiedzieć na pytania.

Pisanie: Pisząc z pamięci popełnia liczne błędy, odwzorowuje po literze, popełnia błędy przy pisaniu ze słuchu, rzadko stosuje zasady ortograficzne.

Mówienie: Nie potrafi samodzielnie ułożyć poprawnego pod względem językowym zdania pojedynczego rozwiniętego, wypowiada się zdaniami prostymi, wykazuje ubogi zasób słownictwa.

Bardzo słabo (1) - Czytanie: Ma trudności w przeczytaniu prostych dwusylabowych wyrazów, zniekształca je lub w ogóle nie czyta, nie potrafi samodzielnie przeczytać tekstu.

Pisanie: W pisaniu z pamięci i ze słuchu popełnia bardzo liczne błędy, opuszcza litery i wyrazy, nie stosuje zasad ortograficznych.

Mówienie: Ma kłopoty z wypowiedzianiem się, na pytania odpowiada jednym wyrazem lub w ogóle, nie potrafi samodzielnie ułożyć poprawnego językowo zdania.

Edukacja matematyczna

Celująco (6) - Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia:

Samodzielnie i biegle dodaje i odejmuje w zakresie 100, samodzielnie i biegle mnoży i dzieli w zakresie 50, zna i stosuje kolejność wykonywania działań.

Zadania tekstowe: Samodzielnie rozwiązuje dowolną metodą złożone zadania dwudziałaniowe i bez trudu układa treść do zadania.

Umiejętności praktyczne: Prawidłowo i samodzielnie dokonuje pomiarów długości i masy oraz zapisuje wyniki za pomocą skrótów poznanych jednostek, porównuje jednostki i dokonuje prawidłowo ich zamiany, zawsze prawidłowo i samodzielnie dokonuje prostych obliczeń pieniężnych w różnych jednostkach, zawsze prawidłowo i samodzielnie wykonuje obliczenia kalendarzowe, pisze i odczytuje daty (za pomocą cyfr rzymskich i arabskich).

Bardzo dobrze (5) - Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia: Rozumie i sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie 100, rozumie i sprawnie mnoży i dzieli w zakresie 50, stosuje przemienność i łączność dodawania i mnożenia.

Zadania tekstowe: Samodzielnie i bezbłędnie rozwiązuje proste i złożone zadania z treścią, umie układać treść zadań do sytuacji życiowej, rysunku, działania arytmetycznego.

Umiejętności praktyczne: Umie praktycznie zastosować poznane wiadomości dotyczące jednostek miary, wagi, czasu, pieniędzy.

Dobrze (4) - Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia: Samodzielnie dodaje i odejmuje i odejmuje liczby w zakresie 100, rozumie mnożenie i dzielenie, samodzielnie i poprawnie wykonuje działania w zakresie 50.

Zadania tekstowe: Potrafi ułożyć treść zadania do sytuacji życiowej schematu graficznego i działania arytmetycznego. Rozwiązuje proste zadania z treścią.

Umiejętności praktyczne: Umie praktycznie zastosować większość poznanych wiadomości dotyczących jednostek miary, wagi, czasu i pieniędzy.

Poprawnie (3) - Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia: Czasami popełnia błędy przy dodawaniu i odejmowaniu w zakresie 100, mnoży i dzieli w zakresie 50 popełniając nieliczne błędy.

Zadania tekstowe: Rozwiązuje proste zadania jednodziałaniowe i z pomocą układa treść do sytuacji życiowej, rysunku, schematu graficznego i działania arytmetycznego.

Umiejętności praktyczne: Popełnia nieliczne błędy przy dokonywaniu pomiarów długości, masy, czasu, myli się w obliczeniach pieniężnych.

Słabo (2) - Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia: Dodaje i odejmuje w zakresie 100 popełniając błędy lub działając na konkretach, mnoży i dzieli w zakresie 50 popełniając błędy lub działając na konkretach.

Zadania tekstowe: Z pomocą rozwiązuje proste zadania jednodziałaniowe i układa treść do sytuacji życiowej, rysunku, schematu graficznego i działania arytmetycznego.

Umiejętności praktyczne: Z pomocą dokonuje prostych pomiarów długości, masy, czasu i obliczeń pieniężnych.

Bardzo słabo (1) - Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia: Popełnia bardzo liczne błędy przy dodawaniu i odejmowaniu w zakresie 100, nie potrafi opanować mnożenia i dzielenia w zakresie 50.

Zadania tekstowe: Z pomocą rozwiązuje proste zadania jednodziałaniowe i nie potrafi ułożyć treści zadania do sytuacji życiowej, rysunku, schematu graficznego i działania arytmetycznego.

Umiejętności praktyczne: Nie potrafi wykonać poleceń i rozwiązać zadań z zastosowaniem miar długości, masy, czasu i obliczeń pieniężnych.

Edukacja społeczno – przyrodnicza

Celująco (6) - Posiada rozległą wiedzę o otaczającym środowisku przyrodniczym i społecznym, zawsze szanuje otaczające środowisko przyrodnicze, zawsze wykazuje szacunek dla innych ludzi, zawsze dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych osób.

Bardzo dobrze (5) - Wie, z jakich części składa się roślina, zna nazwy poszczególnych pór roku, zna nazwy i ilość dni w poszczególnych miesiącach, zna ptaki i ssaki domowe, zna

niektóre zwierzęta i rośliny łąkowe, zna kierunki świata, zna nazwy okolicznych dzielnic i miast, wie, jakie wartości odżywcze mają mleko i jego przetwory, owoce i warzywa, umie opowiedzieć, na czym polega praca ludzi w różnych zawodach, odróżnia drzewa i krzewy, stosuje w praktyce wiadomości i umiejętności dotyczące zachowania w ruchu drogowym, przestrzega zasad i higieny.

Dobrze (4) - Orientuje się czym zajmują się ludzie pracujący w najbliższej okolicy, potrafi wyróżnić nazwy kwiatów i warzyw, wymienia nazwy poszczególnych pór roku, z pomocą wymienia nazwy najbliższych miejscowości, zna zasady zachowania się na drodze, wie, że mleko, warzywa i owoce mają wartości odżywcze, zwykle okazuje szacunek dla innych ludzi, zazwyczaj przestrzega zasad higieny.

Poprawnie (3) - Posiada ogólną wiedzę o otaczającym środowisku społeczno – przyrodniczym, posiada podstawowe wiadomości dotyczące zachowania się w ruchu drogowym, nie zawsze przestrzega zasad higieny.

Słabo (2) - Z pomocą nauczyciela wymienia nazwy zakładów przemysłowych, usługowych, urzędów, nie wie jakie sprawy można załatwić na pocztę, nie potrafi wymienić części nadziemnych i podziemnych roślin, nie potrafi wymienić części składowych kwiatu, ma problem z wymienianiem elementów pogody, nie potrafi określić krajobrazu swojej okolicy, nie zna wartości odżywczych warzyw i owoców, z trudem porusza się bezpiecznie w ruchu drogowym, nie zawsze przestrzega zasad higieny, z pomocą wysyła list.

Bardzo słabo (1) - Nie rozumie zachodzących w przyrodzie zjawisk i niechętnie je obserwuje, nie dba o rośliny klasowe, nie stosuje zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Edukacja plastyczno –techniczna

Celująco (6) - Treść pracy jest zawsze adekwatna do tematu, poszukuje nowatorskich rozwiązań, elementy są właściwie rozplanowane na płaszczyźnie i w przestrzeni, praca odznacza się różnorodnością elementów i dbałością o szczegóły, posiada umiejętności plastyczne.

Bardzo dobrze (5) - Umie przygotować stanowisko pracy, zachowuje bezpieczeństwo podczas pracy, wykonuje estetyczne i dokładne prace, wykonuje prace w sposób twórczy.

Dobrze (4) - Zazwyczaj samodzielnie przygotowuje stanowisko pracy, prace są zazwyczaj staranne, estetyczne i doprowadzone do końca.

Poprawnie (3) - Z pomocą przygotowuje stanowisko pracy, prace wykonuje niedokładnie i nie zawsze estetyczne, nie zawsze doprowadza prace do końca.

Słabo (2) - Prace wykonuje niedbale, zwykle ich nie kończy, ma trudności z rozplanowaniem pracy.

Bardzo słabo (1) - Prace wykonuje niechętnie, niestarannie i są niewykończone, bardzo szybko się zniechęca, nie kończy pracy.

Edukacja muzyczna

Celująco (6) - Pięknie śpiewa piosenki z zachowaniem odpowiedniego rytmu, tempa, melodii, posiada zdolności muzyczne.

Bardzo dobrze (5) - Śpiewa piosenki, umie wyklaskać rytm, zna wartości nutowe.

Dobrze (4) - Umie zaśpiewać poznane piosenki, popełnia nieliczne błędy wyklaskując podany rytm, zna niektóre wartości nutowe.

Poprawnie (3) - Umie zaśpiewać niektóre z poznanych piosenek, z pomocą potrafi wyklaskać podany rytm, zna niektóre wartości nutowe.

Słabo (2) - Ma trudności z zapamiętaniem treści piosenki, nie zna wartości nut.

Bardzo słabo (1) - Nie potrafi zapamiętać treści piosenki, śpiewa bardzo niechętnie lub w ogóle nie śpiewa.

Wychowanie fizyczne

Celująco (6) - Zwinnie i sprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne, z wielkim zaangażowaniem bierze udział w grach zespołowych, bez zastrzeżeń stosuje się do zasad poznanych gier i zabaw, reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na szczeblu miejskim.

Bardzo dobrze (5) - Starannie i prawidłowo wykonuje ćwiczenia, respektuje zasady poznanych gier i zabaw, przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń oraz zasad sportowej rywalizacji.

Dobrze (4) - Potrafi wykonać ćwiczenia gimnastyczne, przestrzega zasad poznanych gier i zabaw, zwykle przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń i zasad fair –play.

Poprawnie (3) - Większość ćwiczeń wykonuje poprawnie, nie zawsze stosuje się do zasad poznanych gier i zabaw, czasami narusza zasady bezpieczeństwa podczas ćwiczeń.

Słabo (2) - Niechętnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne, nie stosuje się do zasad poznanych gier i zabaw, uchyla się od udziału w grach zespołowych.

Bardzo słabo (1) - Uchyla się od wykonywania ćwiczeń gimnastycznych, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa w czasie gier i zabaw.

Zajęcia komputerowe

Celująco (6) - Potrafi samodzielnie w pełni wykorzystać zdobyte wiadomości. Jest zawsze wzorowo przygotowany do zajęć. Potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy wynikające podczas pracy z przewidzianym programem komputerowym. Jest zaangażowany w pracę i przestrzega zasad bezpieczeństwa.

Bardzo dobrze (5) - Potrafi w pełni wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności (poznanie możliwości programu na którym pracuje. Operuje poznaną terminologią informatyczną. Wykazuje się dużą starannością i sumiennością, efektywnie wykorzystuje czas pracy.

Dobrze (4) - Wykonana praca jest zasadniczo samodzielna, lecz nie wyczerpuje zagadnienia i nie widać inwencji twórczej dziecka. Uczeń rozumie poznaną terminologię informatyczną i w znacznym stopniu nią się posługuje. Nie zawsze efektywnie wykorzystuje czas pracy, czasem brak mu staranności i systematyczności w działaniu.

Poprawnie (3) - Zna najważniejsze fakty dotyczące pracy z komputerem. Zna klawiaturę, spełnia wymagania podstawowe określone w programie. Jest mało samodzielny, czasami wymaga ukierunkowania. Wykonuje zadania na miarę swoich możliwości, zna podstawowe funkcje i opcje programu.

Słabo (2) - Posiada znaczne braki w zakresie wymagań podstawowych określonych w programie. Podczas wykonywania zadań wymaga mobilizacji i pomocy nauczyciela, popełnia liczne błędy zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej jak i działania praktycznego. Słabo angażuje się w pracę.

Bardzo słabo (1) - Nie posiadał wiedzy i umiejętności w zakresie wymagań podstawowych objętych programem. Nie potrafi wykonać zadań teoretycznych i praktycznych nawet z pomocą nauczyciela. Nie angażuje się w pracę, nie stara się dostosować do wymagań. Nie przestrzega zasad bezpieczeństwa.

Ocenianie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

1. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych, tak jak każdy inny w klasach I - III otrzymuje ocenę opisową zachowania i osiągnięć edukacyjnych.
2. Ocena opisowa powinna spełniać następujące funkcje:
 - **diagnostyczną** – dającą odpowiedź na pytanie, jak daleko w rozwoju jest uczeń względem wymagań stawianych przez nauczyciela;
 - **informacyjną** – przekazującą informację, co dziecko zdołało opanować, poznać, zrozumieć i jaki był jego wkład pracy;
 - **korekcyjną** – odpowiadającą na pytanie, nad czym uczeń musi jeszcze popracować, co poprawić, udoskonalić, zmienić;
 - **motywacyjną** – zachęcającą dziecko do samorozwoju, dalszego wysiłku, dodającą wiary we własne siły i dającą nadzieję na osiągnięcie sukcesu;
 - **rozwojową** – odnoszącą się zarówno do uczniów jak i nauczycieli, koncentrującą się na dziecku, ale również aktywizującą nauczyciela mobilizującą go do zmian i dalszego rozwoju.

Nauczyciel przedmiotu ocenia osiągnięcia edukacyjne ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych w odniesieniu do stopnia realizacji przez niego dostosowanego programu lub planu do IPET-u.

II. Sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

1. Metody sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów

Metody bieżącego oceniania osiągnięć uczniów

- Sprawdzanie przez nauczyciela samodzielnie wykonanej przez uczniów pracy klasowej i domowej w celu określenia poziomu:
 - poprawności zastosowania przyswojonych wiadomości,
 - biegłości w opanowanych umiejętnościach,
 - sposobu rozumowania w procesie dochodzenia do wyniku,
 - umiejętności korzystania z wcześniej zdobytych doświadczeń edukacyjnych.
- Metoda ustnego odpytywania uczniów w celu sprawdzenia np.:
 - umiejętności czytania,
 - znajomości zasad ortograficznych, matematycznych,
 - umiejętności interpretowania treści zawartej w tekstach,
 - biegłości w obliczaniu wyników czterech działań arytmetycznych, – celowości zastosowania określonej metody rozwiązywania problemów, – stopnia trwałości przyswojonych faktów.
- Metoda krótkich testów sprawdzających wiadomości i umiejętności, konkursów i quizów, w których uczeń:
 - odpowiada na różne pytania,
 - uzupełnia luki w zdaniach, w tekstach,
 - dokonuje wyboru poprawnej odpowiedzi,

- przekształca zadania,
- rozwiązuje zagadki,
- wyróżnia logiczne zależności,
- proponuje własne zakończenia tekstów,
- proponuje nowe rozwiązania, a tym samym ujawnia poziom przyswojonej wiedzy i zdobytych umiejętności.

2. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów.

Formy, jakie stosuje się w edukacji uczniów klas I - III do sprawdzania wiadomości i umiejętności pracy uczniów to:

- ciche czytanie,
- głośne czytanie,
- przepisywanie,
- pisanie ze słuchu,
- pisanie z pamięci,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne,
- recytacja,
- prowadzenie zeszytu i ćwiczeń,
- samodzielne zdobywanie wiadomości, lektura,
- dostrzeganie zjawisk przyrodniczych,
- liczenie pamięciowe,
- wykonywanie i zapisywanie działań matematycznych,
- układanie zadań,
- rozwiązywanie zadań,
- przeprowadzanie pomiarów,
- stosowanie technik plastycznych i technicznych,
- dokładność i estetyka wykonania prac,
- wiedza o sztuce,
- śpiewanie,
- czytanie i zapisywanie nut,
- rozpoznawanie utworów muzycznych,
- wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych,
- sprawność fizyczna,
- aktywność na lekcji,
- praca w zespole.

III. Warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych

1) jeżeli uczeń lub jego rodzice nie zgadzają się z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, z którą zostali zapoznani przez wychowawcę klasy w terminie 10 dni przed rocznym zebraniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej na spotkaniu z rodzicami, to zgłaszają swoje zastrzeżenia do dyrektora szkoły w formie pisemnej (podanie, wniosek) w terminie 2 dni roboczych od dnia zapoznania z propozycją oceny;

2) dyrektor szkoły następnego dnia informuje na piśmie ucznia lub jego rodziców o wyznaczonym dniu, w którym odbędzie się pisemne i ustne sprawdzenie umiejętności i wiedzy ucznia w zakresie zajęć obowiązkowych i dodatkowych;

3) sprawdzenie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia po wyrażeniu niezgody ucznia lub jego rodziców z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych odbywa się w części pisemnej i w części ustnej z każdego z przedmiotów, dla których uczeń lub jego rodzice nie zgadzają się z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną, w terminie 4 dni roboczych od zgłoszenia zastrzeżeń ucznia lub jego rodziców;

4) sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych w obecności wskazanego przez dyrektora szkoły nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych;

5) z przeprowadzonych czynności sprawdzających sporządza się protokół (oddzielny dla każdego przedmiotu z zajęć obowiązkowych i dodatkowych), który zawiera: imiona i nazwiska nauczycieli, którzy przeprowadzili czynności sprawdzające; termin tych czynności; zadania sprawdzające; wynik czynności sprawdzających oraz ustaloną ostateczną ocenę; podpisy nauczycieli, którzy przeprowadzili czynności sprawdzające; pisemny wniosek ucznia lub jego rodziców oraz protokół z przeprowadzonych czynności sprawdzających znajduje się w dokumentacji szkoły.

*Śródroczna i roczna **opisowa ocena klasyfikacyjna** z zajęć edukacyjnych uwzględnia poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do odpowiednio wymagań i efektów kształcenia dla danego etapu edukacyjnego oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyższaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.*